

Dreptul

9 771857 318501

ISSN 1857-3185

VINERI

20 septembrie

2013

Anul XII

nr. 35 (486)

8 pagini – 4,10 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Ministrul Justiției Oleg Efrim a efectuat o vizită de lucru la București pag. 3

Polițiștii din zona de Nord a Republicii Moldova instruiți în domeniul eradicării torturii pag. 4

Delegația Oficiului Elvețian de Cooperare a discutat cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova pag. 5

Jean-Claude Mignon, președintele APCE: Liberalizarea regimului de vize ar putea fi o probă de încredere pentru Republica Moldova

Jean-Claude Mignon, președintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei a întreprins, recent, a treia vizită în Republica Moldova, de cînd a preluat mandatul în ianuarie 2012. După întvederea pe care a avut-o cu președintele Parlamentului țării noastre Igor Corman, cei doi oficiali au susținut un briefing comun de presă.

În cadrul întvederii au fost abordate trei subiecte principale: agenda europeană a Republicii Moldova și cooperarea cu Consiliul European în acest sens, cooperarea cu Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și în al treilea rînd, au fost discutate aspectele ce se referă la soluționarea conflictului transnistrean.

„Am adus aprecieri președintelui APCE pentru tot sprijinul de care ne bucurăm în realizarea angajamentelor pe care Moldova și

le-a asumat față de Consiliul Europei. Anul trecut, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat un plan de acțiuni privind onorarea acestora. Recent, a fost elaborat un raport de implementare, iar în paralel, Comisia de moni-

torizare a Consiliului Europei lucrează asupra unui raport de progres care va fi dezbătut în cadrul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, ce va avea loc la începutul lunii octombrie”, a declarat Igor Corman.

Referindu-se la Summitul de la Vilnius, unde urmează a fi parafat Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, Jean-Claude Mignon a declarat: „Demersul meu se înscrie integral în cel

al UE. Comisarul european Stefan Fule a făcut mult ca acest acord să fie semnat la Vilnius. Consiliul Europei și Asamblăea Parlamentară susține acest demers. Este un acord profitabil nu doar pentru Uniunea Europeană și Republica Moldova, dar și pentru toate țările din această regiune”.

Președintele APCE a mai spus că speră că se va găsi o soluție rapidă și în ceea ce privește liberalizarea regimului de vize. „Semnarea acordului este rîvnită demult de Republica Moldova. Asta ar putea fi o probă de încredere pentru Moldova”, a subliniat Jean-Claude Mignon.

Oficialul european a mai

spus că intenționează să întreprindă o vizită și în regiunea transnistreană, unde va reitera pentru a treia oară propunerea, făcută anterior, de colaborare dintre sovietul suprem al regiunii transnistrene și Parlamentul Republicii Moldova. „Pentru noi, Republica Moldova este un stat suveran și indivizibil. Contribuția pe care o poate aduce Consiliul Europei în soluționarea conflictului transnistrean este mare. Mizăm pe soluționarea acestei probleme. Sîntem o instituție care salută dialogul. Rolul Consiliului Europei este de a găsi soluții. Sper că împreună vom găsi această soluție”, a conchis Jean-Claude Mignon.

Pirkka Tapiola: Uniunea Europeană susține aspirațiile de integrare a Republicii Moldova

Premierul Iurie Leancă a avut o întvedere cu șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova Pirkka Tapiola, prilejuită de începutul activității oficialului european în țara noastră.

Șeful Cabinetului de miniștri a făcut o trecere în revistă a priorităților Guvernului și a punctat aspectele principale ale colaborării dintre Republica Moldova și UE. Iurie Leancă și-a exprimat convingerea că relațiile țării noastre cu Uniunea Europeană vor avansa, astfel încît, cu eforturi comune, să fie realizat obiectivul principal – integrarea Republicii Moldova în familia europeană.

La rîndul său, Pirkka Tapiola a declarat că Uniunea Euro-

peană susține aspirațiile de integrare a Republicii Moldova și pledează pentru dezvoltarea relațiilor în diverse domenii. Oficialul a opinat că actualmente este important să fie conjugate eforturile pentru finalizarea proiectelor inițiate anterior, dar și pentru lansarea noilor inițiative în scopul dezvoltării multilaterale a Republicii Moldova.

Interlocutorii au abordat un spectru larg de subiecte, inclusiv reformele în educație și justiție, reintegrarea țării, consolidarea capacităților instituționale, sporirea competitivității produselor moldovenești pe piața comunitară și îmbunătățirea condițiilor de viață în Republica Moldova, anunțând un comunicat al Guvernului.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ Flash

Președintele Nicolae Timofti are un nou consilier pentru integrarea europeană

Președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti are un nou consilier. La 16 septembrie a fost semnat decretul prin care Iulian Grigoriță a devenit consilier prezidențial pentru politică externă și integrare europeană.

În vîrstă de 42 de ani, Iulian Grigoriță este diplomat de carieră. A ocupat diferite funcții la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. A fost diplomat în cadrul Ambasadei Republicii Moldova la Berlin, Germania, consul general la Frankfurt, Germania, și ministru-consilier la misiunea Republicii Moldova pe lângă Uniunea Europeană din Bruxelles, Belgia.

În Chișinău vor fi scoase pe linie încă 20 de troleibuze noi

Pînă la sfîrșitul anului, în Capitală vor fi puse pe linie 20 de troleibuze noi. Acest lucru a fost confirmat de către Gheorghe Morgoci, directorul Regiei Transport Electric, în cadrul ședinței operative a Primăriei Chișinău.

Directorul Regiei Transport Electric a mai precizat că șase troleibuze sînt deja gata să fie scoase pe linie, iar altele șase vor fi în curînd asamblate. Gheorghe Morgoci mai menționează că celelalte opt troleibuze vor fi asamblate și scoase pe linie pînă la sfîrșitul acestui an.

Pînă în prezent, pe străzile Capitalei, circulă peste 250 de troleibuze, dintre care 112 sînt noi.

Iurie Leancă va participa la Adunarea Generală a ONU, desfășurată la New York

O delegație, în frunte cu premierul moldovean Iurie Leancă, va participa la cea de-a 68-a Adunare Generală a ONU, care se va desfășura în perioada 25-27 septembrie, la New York.

Din delegație vor mai face parte: viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene Valeriu Chiveri, ambasadorul R. Moldova în SUA Igor Munteanu, reprezentantul permanent al R. Moldova pe lângă ONU Vladimir Lupan, purtătorul de cuvînt al premierului Liliana Vișu-Eșanu, șeful Direcției pentru Cooperare Multilaterală al MAIA Lilian Darii, precum și un ofițer de pază.

Cheltuielile pentru transport, cazare și diurnă vor fi suportate de către instituțiile delegatate, iar banii vor fi alocați din Fondul de rezervă al Guvernului.

Principalele teme de pe agenda de lucru a noii sesiuni a Adunării Generale se vor concentra pe implementarea unui set de măsuri, prin care se va articula legătura dintre umanitate și mediul înconjurător, o agendă fundamentată pe dezvoltarea continuă și durabilă, pe transformarea globală pentru toți și pe responsabilitatea comună, dar diferențiată.

Tema sesiunii a 68-a a Adunării Generale va fi: „Agenda de dezvoltare post-2015: definirea cadrului de acțiune”.

Moldova va primi peste jumătate de miliard de dolari din partea Băncii Mondiale

Președintele Parlamentului Republicii Moldova Igor Corman a avut o întrevedere cu Frank Heemskerk, director executiv al Băncii Mondiale. Cei doi au discutat despre decizia Consiliului directorilor executivi al Grupului Băncii Mondiale de a acorda Republicii Moldova în perioada 2014-2017 o finanțare totală în valoare de 570 de milioane dolari, potrivit noii Strategii de parteneriat cu țara noastră.

„Am încrederea că reformele implementate cu susținerea Băncii Mondiale vor oferi cetățenilor Republicii Moldova rezultate concrete, contribuind la crearea locurilor noi de muncă, la asigurarea securității energetice, la diminuarea riscurilor din agricultură, la sporirea calității în sistemul educațional, respectiv, ajustarea învățămîntului și al formării profesionale la necesitățile pieței forței de muncă”, a spus Igor Corman.

În cadrul discuțiilor, președintele Parlamentului s-a referit și la eforturile autorităților de la Chișinău de a atrage investițiile străine în economia Republicii Moldova și de a crea un mediu de afaceri competitiv.

Potrivit directorului executiv al Băncii Mondiale Frank Heemskerk, Strategia de parteneriat cu Republica Moldova va acorda asistență țării pe trei piloni principali: sporirea competitivității, consolidarea capitalului uman și diminuarea riscurilor sociale, precum și protecția mediului.

Totodată, strategia este aliniată la obiectivele de dezvoltare a Republicii Moldova și va asigura valorificarea potențialului de dezvoltare economică și de creștere a nivelului de trai.

NORLAM continuă colaborarea cu Procuratura și va sprijini reformele instituționale

Procurorul general Corneliu Gurin a avut, recent, o rundă de consultări cu delegația Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremăției Legii în Moldova (NORLAM), condusă de șeful misiunii Harald B.Ciarlo.

Mulțumindu-le oaspeților pentru vizita la Procuratura Generală, Corneliu Gurin a remarcat frecvența contactelor, suportul considerabil și angajamentul crescînd pe care NORLAM le acordă Procuraturii Republicii Moldova.

Unul dintre subiectele principale ale convorbirii a vizat tematica promovării justiției prietenoase copiilor și amenajarea în acest scop a unor camere speciale

toriale, acțiunile în domeniu fiind considerate prioritare de către conducerea Procuraturii. Ținînd cont de numărul mare al populației, concentrat în capitala Republicii Moldova, colegii din Norvegia și-au manifestat disponibilitatea de a susține financiar

de audiere a minorilor, măsura respectivă fiind prevăzută de strategiile naționale în domeniul justiției și avînd acoperire bugetară în anul curent. Procurorul general a informat despre desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru efectuarea lucrărilor de reparație și amenajare a încăperilor pentru audierea minorilor în incinta unor procuraturi teri-

locale competente.

Printre temele abordate în cadrul discuțiilor cu experții norvegieni a figurat conceptul de reformare a organelor Procuraturii și modul în care NORLAM ar putea contribui la implementarea eficientă a activităților preconizate. În particular, au fost menționate domeniile instruirii și sporirii eficienței activității

și logistic crearea în municipiul Chișinău a unui Centru special pentru audierea copiilor victime/martori ai infracțiunilor, activitatea în cauză urmînd a fi realizată în comun cu autoritățile naționale și

procurorilor în sferile de competență constituțională și legală, asigurarea funcționării eficiente a organelor de autoadministrare a procurorilor, perfecționarea Codului de procedură penală și a legilor conexe, asigurarea sistemului de integritate și implementarea mecanismelor de transparentă în activitatea instituțională etc. Partenerii norvegieni au confirmat determinarea de a continua cooperarea și de a oferi sprijinul ferm pentru opțiunea reformatoare a Procuraturii Republicii Moldova, avansînd în identificarea noilor domenii de interacțiune și colaborare.

Notăm că, Misiunea NORLAM activează în baza Memorandumului de înțelegere, bilateral, semnat între Guvernele Republicii Moldova și Regatului Norvegian, la 3 mai 2007 și este implicat într-un set de proiecte comune cu diferite instituții, printre care și Procuratura Generală.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Serviciile avocaților, notarilor și executorilor ar putea să se scumpească cu circa 50%

Serviciile avocaților, notarilor și executorilor se vor scumpi cu circa 50%. Aceasta dacă autoritățile vor decide să-i taxeze ca și pe agenții economici.

Autoritățile vor ca din 2014 să-i impoziteze pe notari, avocați și executori judecătorești la fel ca și pe orice societate comercială. Măsura va duce la dublarea tarifelor din sistem, susțin specialiștii.

Ministerul Finanțelor a făcut, în sfîrșit, publică politica bugetar-fiscală pentru 2014. Documentul nu conține schimbări majore, dar unele dintre inovațiile fiscale au atras atenția. Va fi legalizată hrana și transportul din conținutul angajatorului. Astfel, se preconizează ca întreprinderilor să li se acorde dreptul de a deduce,

în scopuri fiscale, cheltuielile suportate de către angajatori pentru asigurarea angajaților cu hrană și transport. Măsura se va face potrivit unor criterii stabilite de Guvern. Anterior, a existat și un litigiu între o companie germană și FISC privitor la deducerea costurilor pentru hrană, nemții fiind chiar amenințați cu o amendă de circa 25 de milioane de lei.

Servicii mai scumpe la avocați și notari – o altă no-

utată, al cărei impact îl vor resimți mulți moldoveni, este stabilirea unui regim fiscal unic de impozitare pentru cabinetele avocaților, birourile asociate de avocați, notari publici, executori judecătorești, birouri individuale ale mediatorilor etc. Acestea ar urma să aibă un regim de impozitare a veniturilor similar persoanelor juridice, cu cota de 12%. Cei care activează în domeniu susțin pe diverse rețele de socializare că acestea

ani, iar introducerea lor va avea ca efect dublarea serviciilor avocaților, notarilor sau executorilor judecătorești. „Din propunerile făcute de cei de la Finanțe rezultă că, de exemplu, fiecare avocat din cadrul unui birou va fi nevoit să țină contabilitate. Totodată, ar urma să achite și TVA pentru serviciile prestate. Un calcul elementar arată că tariful pentru serviciile avocaților se va majora de aproape două ori”, a explicat avocatul.

În opinia lui R. Zadoinov, noul regim de impozitare ar putea duce la subordonarea activităților avocaților necesităților unor reprezentanți ai puterii. „Dacă modificările vor fi aprobate, autoritățile vor avea mai multe pîrghii de a obliga avocații să divulge date confidențiale ale clienților. Or, unii avocați se vor teme să nu-și piardă licența de activitate”, mai spune sursa citată.

În urma acestor modificări, de exemplu, taxa pentru autentificarea de către notar a unui contract de vânzare-cumpărare va crește de la circa 4000 de lei la 8000 de lei, iar cea pentru inițierea procedurii de executare a unei decizii judecătorești de la 450 la 900 de lei.

Dumitru Budianschi, director de programe în cadrul „Expert-Gru” susține că prin aceste modificări de fond aduse Codului fiscal s-a încercat apropierea regimului fiscal al persoanelor ce desfășoară activități profesionale cu cel al agenților economici. „Această modificare a avut două dificultăți conceptuale, determinate de faptul că activitățile profesionale nu sînt activități de întreprinzător și de faptul că regimul lor de impunere era unul asociat persoanelor fizice. Astfel, în principiu după aceste modificări există foarte puține diferențe (una ar fi imposibilitatea reportarea pierderilor în viitor) între regimul de impozitare a întreprinderilor individuale și persoanelor ce desfășoară activități profesionale”, constată D. Budianschi. În opinia economistului, ca rezultat al acestor modificări, apare o întrebare firească, „de ce întreprinderile individuale nu pot și ele să fie impozitate ca persoanele juridice, adică la rata de 12%?”.

Fără duty-free la hotarul terestru – o altă noutate este faptul că din anul 2014 magazinele duty-free vor funcționa numai în aeroporturi, porturi maritime și la bordul aeronavelor care efectuează curse în trafic internațional de pasageri. Motivul este necesitatea de a ne alinia la cerințele UE.

Ministrul Justiției Oleg Efrim a efectuat o vizită de lucru la București

Ministrul Justiției Oleg Efrim a întreprins, recent, o vizită de lucru la București, România.

Agenda vizitei a inclus un șir de întâlniri cu mai mulți oficiali din țara vecină. De asemenea, a fost prevăzută și semnarea acordului de soluționare amiabilă a cererii depuse de Societatea Română de Televiziune (SRTV) la CEDO, în august 2008, în legătură cu sistarea transmisiunilor postului TVR1 pe teritoriul Republicii Moldova.

Potrivit Ministerului Justiției, în debutul vizitei, Oleg Efrim a participat alături de omologul său român Robert Cazanciuc la inaugurarea noului sediu al Curții de Apel din Pitești. Reabilitarea acestuia a fost realizată conform tuturor standardelor europene și ar putea constitui un excelent exemplu pentru modul în care ar trebui să arate,

într-un viitor previzibil, instanțele de judecată din Republica Moldova, a declarat, cu această ocazie, ministrul moldovean al Justiției.

Cum a și fost stabilit, Oleg Efrim și viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene Valeriu Chiveri au asistat împre-

ună cu premierul român Victor Ponta, ministrul Justiției Robert Cazanciuc, precum și secretarul de stat pentru afaceri strategice Bogdan Aurescu, la semnarea Acordului de soluționare amiabilă a cauzei de la CEDO SRTV versus Republica Moldova. Documentul semnat de Claudiu Săftoiu, președinte-director general al SRTV, și Lilian Apostol, agent guvernamental al Republicii Moldova la CEDO, are drept scop soluționarea plingerii adrese de SRTV Înaltei Curți de la Strasbourg, prin acordarea unor garanții de licențiere a emisiei TVR1 în spațiul media al Republicii Moldova, cu luarea în considerație a cadrului normativ și posibilităților tehnice din Republica Moldova și România.

Totodată, Oleg Efrim a avut programată o întrevedere specială,

bilaterală, cu Robert Cazanciuc, în cadrul căreia au fost puse în discuție realizarea activităților prevăzute în planul anual de acțiuni comune ale celor două ministere și modalitățile de fortificare a relațiilor moldo-române în domeniul justiției.

Amintim că între Ministerul Justiției de la Chișinău și cel de la București, deja de mai bine de trei ani, funcționează un cadru instituționalizat de cooperare.

De asemenea, ministrul moldovean al Justiției a participat la o ședință comună a reprezentanților societății civile din Moldova și România, care s-au întrunit pentru a analiza starea justiției din cele două țări, dar și pentru a stabili modalități de colaborare ulterioară pe segmentul neguvernamental.

C.D.

Expert ONU: În Moldova sînt necesare măsuri urgente pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și a romilor

Raportorul special al ONU privind sărăcia extremă și drepturile omului Magdalena Sepúlveda a efectuat, recent, prima sa misiune în Republica Moldova.

Ea a declarat că, țara noastră și-a consolidat sistemul juridic, în ultimii ani, prin adoptarea mai multor legi importante, însă este necesar ca acestea să fie aplicate. Totodată, expertul ONU a recomandat autorităților de la Chișinău să adopte de urgență măsuri de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, dar și a romilor.

„Chiar și pașii mici făcuți pentru a consolida incluziunea socială în Republica Moldova vor avea un impact major asupra persoanelor defavorizate din țară”, a subliniat M. Sepúlveda, menționînd, de asemenea, că la ora actuală sînt limitate resursele disponibile și există provocări suplimentare impuse de criza economică globală.

Expertul în drepturile omului din partea ONU a cerut să fie luate o serie de măsuri concrete care vizează integrarea socială a persoanelor cu dizabilități, reforma sistemului de tutelă și adoptarea unui plan cuprinzător în conformitate cu obligațiile țării noastre cu privire la Convenția privind drepturile per-

soanelor cu dizabilități.

Vorbînd despre introducerea corpului de mediatori în comunitățile rome, raportorul ONU privind sărăcia extremă și drepturile omului a apreciat acest fapt, însă a atenționat că „autoritățile locale trebuie să se asigure că selecția mediatorilor se desfășoară în deplină conformitate cu principiile drepturilor omului, precum transparența și accesul la informații”.

În perioada misiunii sale în Moldova, expertul a vizitat și Centrul pentru Drepturile Omului (CpDOM), unde s-a întâlnit cu avocații parlamentari Tudor Lazăr și Tamara Plamădeală.

În cadrul întreprinderii au fost abordate subiecte ce țin de realizarea politicilor naționale în domeniul drepturilor omului, sărăciei și excluderii sociale, în particular a grupurilor dezavantajate precum persoanele cu dizabilități, se arată într-un comunicat al instituției. În context, avocatul parlamentar Tudor Lazăr a abordat mai multe aspecte ale fenomenului sărăciei și discriminării în Moldova, menționînd că asigurarea drepturilor persoanelor din grupurile dezavantajate este o prioritate în activitatea instituției naționale a ombudsmanului.

De asemenea, M. Sepúlveda a avut întreprinderi și cu oficialii ai Guvernului, reprezentanți ai unor agenții donatoare, organizații internaționale, membri ai societății civile din Chișinău, Bălți, Drochia, Călărași, Briceni, Bender și Tiraspol.

Vizita expertului ONU a avut loc în contextul monitorizării Republicii Moldova în calitate de stat membru al Consiliului ONU pentru Drepturile Omului.

Magdalena Sepúlveda va prezenta, în iunie 2014, un raport complet cu concluziile finale și recomandările Consiliului ONU pentru Drepturile Omului.

C.D.

Examinarea petițiilor anonime – declarată neconstituțională de către CC

Curtea Constituțională a admis parțial sesizarea Curții Supreme de Justiție și a declarat neconstituțională examinarea petițiilor anonime, potrivit unui comunicat de presă al Curții Constituționale.

La originea cauzei se află sesizarea Curții Supreme de Justiție, depusă la Curtea

Constituțională la 2 mai 2013, pentru controlul constituționalității unor prevederi care stabilesc obligativitatea examinării petițiilor anonime în cazul în care acestea vizează ordinea publică și securitatea națională.

Autorul sesizării a pretins, în special, că prevederile contestate sînt contrare

articolului 28 (Viața intimă, familială și privată) și 52 (Dreptul de petiționare) din Constituție.

Hotărîrea Curții Constituționale este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Igor Corman a ținut o lecție publică despre transformările democratice din Republica Moldova

Președintele Parlamentului Igor Corman, și coordonatorul rezident al Organizației Națiunilor Unite Nicola Harrington-Buhay, au ținut o lecție publică despre transformările democratice din Republica Moldova, potrivit Direcției Comunicare și Relații Publice a Legislativului.

Evenimentul, prilejuit de Ziua Internațională a Democrației, marcată anual pe 15 septembrie, a avut loc la Universitatea de Stat din Moldova.

Igor Corman le-a vorbit studenților și profesorilor universitari despre reformele democratice inițiate în țară și despre perspectivele de integrare europeană a Republicii Moldova. În opinia președintelui Parlamentului, cele două procese sînt similare, avînd același scop – asigurarea bunăstării cetățenilor. Spicherul i-a îndemnat pe tineri să se implice activ în procesele democratice prin care trece țara noastră, să propună viziuni și idei noi, să fie competitivi și creativi.

„Cred că principala problemă cu care ne confruntăm este schimbarea lentă a mentalității. La 22 de ani de la proclamarea independenței, vedem că instituțiile se maturizează greu, schimbările se produc lent. Este important să continuăm construcția democratică a țării noastre, în spiritul toleranței, a diversității de opinii, a respectului pentru ceilalți”, a subliniat Igor Corman.

Președintele Parlamentului i-a încurajat pe tineri să utilizeze toate mecanismele și instrumentele la care au acces pentru a schimba în bine realitățile. „Spre deosebire de noi, voi, tinerii, v-ați „născut” deja într-o țară democratică, fie încă și la început de cale. Trebuie să credem în viitorul Republicii Moldova, dar cel mai important e să nu așteptăm schimbări de la sine în viața noastră, dar să le producem”, a remarcat spicherul.

Totodată, Igor Corman și-a exprimat convingerea că reforma inițiată în domeniul educației va aduce schimbările așteptate și i-a îndemnat pe tineri să se implice activ în procesele decizionale menite să le ofere noi posibilități. Președintele Parlamentului le-a mai vorbit tinerilor despre experiența de a

face studii peste hotare, despre perspectivele Summitului de la Vilnius pentru viitorul european al Republicii Moldova, despre agenda de reforme implementate pentru modernizarea țării.

Un subiect aparte în cadrul prelegerii l-a constituit democrația parlamentară, deschiderea manifestată de instituția Legislativului față de tineri, semnificația dialogului într-o guvernare de coaliție. În context, președintele Parlamentului a subliniat că este important ca vocea cetățenilor să fie auzită în Parlament și să facă obiectul cît mai multor inițiative legislative. Igor Corman și-a exprimat speranța că, pînă la finele anului curent, ședințele în plen ale Parlamentului vor avea loc în clădirea re-

novată a instituției și le-a adresat tinerilor invitația de a vizita Legislativul după finalizarea lucrărilor de reconstrucție.

Nicola Harrington-Buhay, coordonatorul rezident al ONU, reprezentantul permanent al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica Moldova, a subliniat faptul că Ziua Internațională a Democrației a fost creată pentru a oferi oportunitatea de a reflecta asupra realizărilor și lucrurilor care mai rămîn de făcut.

„Democrația nu se limitează doar la un eveniment electoral; ea promovează o cultură a democrației. Desigur că instituțiile publice – Parlamentul, sistemul judiciar, Executivul și autoritățile locale, au un rol central în promovarea unui mediu favorabil pentru participare, unul în care transparența și corectitudinea acțiunilor acestora formează o relație de încredere cu poporul său, așa-numitul contract social”, a menționat Nicola Harrington-Buhay.

Oficialul a remarcat că programele actuale ale ONU implică tinerii în rol de lideri, promotori, constructori ai încrederii, coproducători ai dezvoltării pentru a-i ajuta să realizeze viitorul pe care și-l doresc pentru Republica Moldova.

Politiștii din zona de Nord a Republicii Moldova instruiți în domeniul eradicării torturii

La Soroca a fost desfășurat, de curând, un seminar cu genericul „Evaluarea condițiilor minime conform standardelor internaționale și standardelor europene minime de detenție pentru a asigura respectarea dreptului de a nu fi supus torturii, tratamentelor sau pedepselor crude, inumane sau degradante”.

La eveniment au participat 19 reprezentanți ai inspectoratelor de poliție din raioanele de Nord ale republicii – șefii secțiilor management operațional, precum și 4 reprezentanți ai Direcției Management Operațional din cadrul Inspectoratului General de Poliție.

Potrivit Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova, de la întrunirea respectivă nu a lipsit nici reprezentantul CpDOM, consultantul principal al instituției ombudsmanului Gheorghe Bosîi, care a abordat profund subiectele ce vizează tortura și alte categorii de infracțiuni, prevederile legislației naționale, angajamentele Republicii Moldova pentru eradicarea torturii, măsurile administrative, legislative și judiciare etc.

În luarea sa de cuvânt, Gheorghe Bosîi a informat participanții despre istoria formării Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, rolul acestuia în prevenirea relexor tratamentelor față de persoanele aflate în custodia statului. Totodată, în contextul numeroaselor condamnări ale statului nostru de către Curtea Europeană, pentru violarea art.3 CEDO (interdicția aplicării torturii), polițiștii au fost informați despre necesitatea respectării, în activitatea pe care o exercită, a prevederilor legale, a normelor deontologice, astfel încât să fie respectate drepturile persoanelor bănuite de săvârșirea infracțiunilor, iar persoanele vinovate să fie trase la răspundere potrivit normelor legale, se mai arată în comunicatul CpDOM.

Precizăm că, instruirea s-a desfășurat în cadrul proiectului MATRA, implementat de Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova.

L.D.

Școlile vor primi mai mulți bani pentru copiii cu nevoi speciale

Șansele recuperării sutelor de copii rămași în afara procesului educațional din cauză că au o problemă de sănătate, o dizabilitate sau provin din familii sărace, care nu au cum să acopere costurile studiilor, devin mai vizibile și acest lucru poate fi trecut la capitolul „impactul pozitiv al unor politici”. Ministerul Educației își propune să sporească, din anul 2014, finanțarea pentru copiii cu nevoi speciale, școlile urmînd să primească mai mulți bani pentru a crea acestor copii condiții adecvate de studii. În prezent, sînt evaluate necesitățile fiecărui copil în parte: fie e nevoie de instruire după programe individuale sau căi de acces ori servicii suplimentare, astfel încît să fie determinate costurile reale pentru integrarea copiilor cu nevoi speciale în procesul educațional, susține șefa Direcției Învățămînt Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației, Valentina Chicu: „În 2014 se prevede introducerea în formula de finanțare per copil a banilor suplimentari din care urmează să se aloce, să se identifice nevoile și să se

asigure acele servicii de care au nevoie copiii, dar urmează să mai negociem cu Ministerul Finanțelor, deoarece încă nu avem toate cele necesare pentru a integra acești copii în procesul de studii și, probabil, vom negocia în continuare, ca să asigurăm toate condițiile, dar și pentru că trebuie să monitorizăm banii care vin din dezinstituționalizarea copiilor, surse care trebuie să „urmeze” copiii și să le asigure acolo unde se integrează serviciile de care au nevoie. O altă problemă foarte mare este pregătirea cadrelor didactice care să lucreze cu acești copii, pentru că nu doar banii asigură condițiile, este foarte important să avem cadre didactice pregătite”.

Și copiii care la vîrsta de 14-15 ani nu pot scrie sau citi, din cauză

că au abandonat școala și acum nu vor să meargă în aceeași clasă cu micuții de 7-8 ani, au posibilitatea să facă studii și, astfel, să-și sporească șansele de a-și găsi ulterior un loc de muncă. Un program de acțiuni intitulat sugestiv „A doua șansă” dezvoltat de Ministerul Educației pentru a combate abandonul școlar și a exclude analfabetismul oferă posibilitate copiilor de vîrstă mai mari să învețe în baza unor programe individuale, precizează Valentina Chicu: „Pentru oricare copil care a scăpat în viața lui o perioadă de școlarizare obligatorie, ca și semenii lui, abordarea poate fi individualizată, exact cum avem

uză că au absentat de la școală sau nici nu au fost încadrați în procesul de studii. Aceasta, pentru că statisticile prezentate de instituțiile de învățămînt și cele ale administrației publice locale diferă esențial de la o structură la alta, dar și din cauza migrației maturilor, care își iau copiii cu ei, fără să anunțe instituția unde a învățat copilul. Cercetările arată că, de regulă, copiii abandonează școala din cauza sărăciei din familii și imposibilității de a face față costurilor pentru educație. Alteori, își fac efectul distanțele mari pînă la instituțiile de învățămînt sau problemele de sănătate, arată un studiu realizat recent de UNICEF Moldova. Olesea Cruc, care face parte din echipa de autori ai studiului, spune că în multe instituții de învățămînt copiii care au mers la școală doar cîteva zile, absentînd restul anului, figurează ca fiind școlarizați, chiar dacă nu au avut cum să învețe să scrie sau să citească: „Nu este important ca ei doar să fie în liste, ci, de facto, să meargă la școală, pentru că datele pe care le-am colectat arată că 30 la sută sau fiecare al treilea copil a lipsit de la lecții în cîteva luni, mai mult de 3 zile. Modul în care vin la școală influențează și calitatea studiilor pe care ei le obțin”.

Studiile recent efectuate de către Banca Mondială și UNICEF atestă că în anul de studii 2011-2012 elevii din ciclul primar au absentat în medie 24 de ore, iar în cel gimnazial numărul de ore absentate a fost de 65. Numărul de absențe, în general, este mai mare în mediul urban, pe cînd cota absențelor nemotivate este mai înaltă în mediul rural. Băieții lipsesc de la școală mai frecvent decît fetele, ei fiind deseori implicați în cîmpul muncii de la vîrste extrem de fragede, ceea ce părinților li se pare a fi o normalitate.

Reprezentanții Ministerului Educației recunosc, în același timp, că nu dispun de cifre reale privind numărul exact al copiilor rămași în afara procesului de educație, din ca-

uză că au absentat de la școală sau nici nu au fost încadrați în procesul de studii. Aceasta, pentru că statisticile prezentate de instituțiile de învățămînt și cele ale administrației publice locale diferă esențial de la o structură la alta, dar și din cauza migrației maturilor, care își iau copiii cu ei, fără să anunțe instituția unde a învățat copilul. Cercetările arată că, de regulă, copiii abandonează școala din cauza sărăciei din familii și imposibilității de a face față costurilor pentru educație. Alteori, își fac efectul distanțele mari pînă la instituțiile de învățămînt sau problemele de sănătate, arată un studiu realizat recent de UNICEF Moldova. Olesea Cruc, care face parte din echipa de autori ai studiului, spune că în multe instituții de învățămînt copiii care au mers la școală doar cîteva zile, absentînd restul anului, figurează ca fiind școlarizați, chiar dacă nu au avut cum să învețe să scrie sau să citească: „Nu este important ca ei doar să fie în liste, ci, de facto, să meargă la școală, pentru că datele pe care le-am colectat arată că 30 la sută sau fiecare al treilea copil a lipsit de la lecții în cîteva luni, mai mult de 3 zile. Modul în care vin la școală influențează și calitatea studiilor pe care ei le obțin”.

Studiile recent efectuate de către Banca Mondială și UNICEF atestă că în anul de studii 2011-2012 elevii din ciclul primar au absentat în medie 24 de ore, iar în cel gimnazial numărul de ore absentate a fost de 65. Numărul de absențe, în general, este mai mare în mediul urban, pe cînd cota absențelor nemotivate este mai înaltă în mediul rural. Băieții lipsesc de la școală mai frecvent decît fetele, ei fiind deseori implicați în cîmpul muncii de la vîrste extrem de fragede, ceea ce părinților li se pare a fi o normalitate.

Cooperarea instituțiilor ombudsmanilor din cadrul Parteneriatului Estic

Recent, la Kiev, Ucraina, a avut loc o reuniune care se înscrie în realizarea Programului „Cooperarea instituțiilor ombudsmanilor din cadrul Parteneriatului Estic”, la inițiativa comună a apărătorilor drepturilor omului din Franța și Polonia, a Împuternicitului pentru drepturile omului din Ucraina, în cooperare cu UE.

După cum e și de înțeles, la eveniment au luat parte și reprezentanți ai Instituției naționale pentru apărarea drepturilor omului din Republica Moldova, precum Tatiana Crestenco, șeful Serviciului protecția drepturilor copiilor, Carolina Cazaciuc, consultantul principal al avocatului parlamentar și Gheorghe Bosîi, consultantul principal al CpDOM.

Discuțiile din cadrul seminarului dat au vizat subiecte legate de respectarea drepturilor fundamentale în țările membre ale Parteneriatului Estic, atribuțiile serviciilor de securitate în contextul respectării drepturilor civile garantate de

Constituție și actele internaționale, drepturile persoanelor cu dizabilități, se menționează într-un comunicat al CpDOM.

În context, Carolina Cazaciuc a făcut o prezentare a situației existente în Republica Moldova la capitolul respectarea drepturilor politice. Ea a menționat progresele înregistrate în domeniul dat, în ultimii ani, inclusiv perfecționarea cadrului legal, dar a punctat și unele aspecte ale problemelor ce țin de respectarea drepturilor fundamentale, subiectele-cheie aflate în vizorul ombudsmanului, cazuri de repunere

în drepturi a cetățenilor.

Atribuțiile serviciilor de securitate în contextul respectării drepturilor civile garantate de Constituție și actele internaționale au fost subiectele abordate de Gheorghe Bosîi, care a vorbit despre prevederile legale ce asigură respectarea drepturilor civile în Moldova.

Șeful Serviciului protecția drepturilor copiilor a informat participanții la seminar despre activitățile CpDOM pe segmentul protecției

drepturilor copiilor cu dizabilități, situația în domeniu din Republica Moldova. Tatiana Crestenco s-a mai referit la schimbările din legislație menite să asigure respectarea drepturilor persoanelor cu nevoi speciale.

La seminar au participat avocați parlamentari din Polonia, Armenia, Azerbaidjan, reprezentanți ai instituțiilor de protecție a drepturilor omului din aceste țări, precum și din Franța, Georgia, demnitari de stat și reprezentanți ai ONG-urilor din Ucraina.

L.D.

Femeile și-au schimbat abordarea față de violența în familie

În prima jumătate a acestui an, numărul cazurilor de violență în familie raportate a crescut cu peste 80%, în comparație cu primele șase luni ale anului trecut. Procurorul Lilia Agapie, din cadrul Procuraturii Căușeni, a declarat că femeile și-au schimbat abordarea față de violență și au început să apeleze tot mai mult la organele de protecție. Ordonanța de protecție, încet, dar sigur, devine solicitată, pentru că la modul practic oferă victimei protecție și descurajează agresorii.

Procurorul de Căușeni Ion Oboroceanu spune că femeile au început să conștientizeze riscurile și consecințele maltrărilor. Ele înțeleg că nu mai pot trăi marginalizate, abuzate și cu frică. Procurorul a mai spus că anterior, agresorii erau sancționați doar cu amendă. Pe lângă faptul că aceasta era nesemnificativă pentru el, mai era și plătită din bugetul familiei. Astăzi, în 24 de ore de la sesizare, instanța de judecată emite ordonanță de protecție și agresorul este izolat de victimă pe o perioadă de 90 de zile.

În primele luni ale acestui an, au fost emise peste 300 de ordonanțe de protecție.

Pe parcursul a cîtorva luni, Inspectoratul General al Poliției a organizat o sesiune de instruire a polițiștilor de sector privind fenomenul violenței în familie. Polițiștii au fost familiarizați cu legislația în domeniu, intervenția și rolul poliției în emiterea, executarea și supravegherea ordonanței de protecție. Sesiunile vor continua și în perioada următoare. 550 de angajați ai poliției vor fi instruiți în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Expertul special al Organizației Națiunilor Unite pentru sărăcie extremă și drepturile omului Magdalena Sepulveda, care și-a prezentat recent raportul preventiv asupra monitorizării situației din Republica Moldova, după cum v-am mai informat, a remarcat că violența în familie continuă să fie privită ca o problemă privată, inclusiv de către cei care aplică legea, ceea ce încurajează abuzurile asupra femeilor.

Delegația Oficiului Elvețian de Cooperare a discutat cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

Viceministrul Afacerilor Interne Serghei Diaconu a avut o întâlnire cu delegația Oficiului Elvețian de Cooperare, condusă de către Georgette Bruchez și Radu Daniil.

Scopul vizitei respective a fost de a discuta posibile oportunități de cooperare ulterioară pe linia afacerilor interne, prioritățile MAI și etapele ulterioare în vederea fortificării relațiilor bilaterale. În cadrul acestei întâlniri, s-a pus accentul pe reformele MAI, etapele implementării acestora, precum și progresele efectuate până la acest moment, se relatează într-un comunicat al instituției.

La fel, s-a discutat și despre noile programe la care se lucrează intens, cum ar fi: suplinirea teritoriului Republicii Moldova cu mai

multe unități de poliție, care să asigure ordinea publică la nivel înalt, sporirea eficacității serviciilor acordate de către poliția de frontieră etc.

Nu a fost trecut cu vederea nici su-

biectul privind modalitatea de înrolare a noilor funcționari în cadrul subdiviziunilor poliției. În acest sens, a fost

menționat faptul că MAI urmează să implementeze același sistem cu care se operează în UE, astfel încât la funcție vor putea candida doar persoanele cu studii superioare și care vor avea

parte de un training cu o durată de la 3 la 6 luni în cadrul forțelor de poliție. Făcând referire la programul training-ului de înrolare a noilor persoane în cadrul poliției, Serghei Diaconu a subliniat dorința MAI de a colabora cu statele membre UE în scopul creării unor programe de formare a ofițerilor și subofițerilor MAI privind preluarea celor mai bune practici și experiențe UE în domeniul vizat.

Remarcant a fost și faptul că se mizează foarte mult ca în cadrul poliției să fie admise cât mai multe femei.

L.D.

A fost creat primul sindicat al gastarbeiterilor moldoveni din lume

Cetățenii din Republica Moldova, care au emigrat la muncă în Federația Rusă nu se bucură nici de un suport din partea nimănui. Sînt lăsați în voie acolo, fiind izgoniți să plece la muncă peste hotare, lăsîndu-și familiile și copiii.

Pe parcursul unui an și jumătate, un grup de inițiativă format și condus de Eugen Socolov, personalitate cu autoritate, în spatele căruia se află o bogată experiență de activitate în organele de drept din Republica Moldova și Federația Rusă, a cercetat și analizat situația reală ce ține de starea critică a emigranților originari din Moldova în Federația Rusă și a elaborat un program amplu de acțiuni.

Din componența grupului de lucru fac parte: Nicolai Vieru, veteran al forțelor armate ale Rusiei, cu experiență bogată în diferite funcții de conducere și de elaborare a legislației la nivel federal și departamental din Rusia, Gheorghe Costandachi,

doctor în economie, expert independent.

În baza concluziilor cercetărilor și analizei efectuate de grupul de inițiativă, s-a propus inițierea elaborării pachetului de documente întru constituirea unei organizații obștești sindicale pentru emigranții moldoveni aflați în Rusia. După elaborarea tuturor actelor și pregătirea procedurilor, au fost organizate un șir de întâlniri cu mai mulți cetățeni moldoveni care muncesc în Rusia, fiind desfășurate conferințe.

Astfel, recent, la Moscova, în localul Uniunii Sindicatelor a avut loc o conferință de constituire a Sindicatului Interregional al angajaților din sfera construcțiilor, organizațiilor industriale și domeniile conexe „Codru”.

Obiectivul de bază al creării SI „Codru” este integrarea și coordonarea activităților pentru protecția intereselor și drepturilor civile, sociale și de muncă a membrilor sindicatului – imigranți în Federația Rusă, originari din Republica Moldova.

În Moldova se desfășoară Zilele europene ale patrimoniului

În perioada 19-30 septembrie, la Chișinău se desfășoară Zilele europene ale patrimoniului. Din inițiativa Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, manifestări cu această ocazie vor fi organizate în toată țara.

Potrivit lui Ion Ștefăniță, director al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală este vernisată expoziția „Patrimoniul cultural – punte spre viitor”. Totodată, vor fi premiați arhitecți, jurnaliști și oameni de cultură care au contribuit la protejarea patrimoniului cultural.

„Vom prezenta lista roșie a patrimoniului cultural al Republicii Moldova. Prin această listă vom atenționa opinia

publică despre monumentele de arhitectură care sînt pe cale de dispariție și necesită în regim de urgență intervenția noastră, a tuturor”, a declarat Ion Ștefăniță.

Astăzi, 20 septembrie, la Chișinău

se va desfășura masa rotundă cu genericul „Patrimoniul cultural: de la realitate la necesitate”. De asemenea, la Muzeul de Etnografie și Istorie Naturală va fi vernisată expoziția „Din tezaurul natural al muzeului”.

„Este o expoziție pe care o facem o dată la zece ani. Aici se expun obiecte foarte rare care fac parte din patrimoniul nostru cultural. Multe dintre ele sînt aduse de peste mări și țări: scoici, animale exotice ș.a., care reprezintă fauna lumii întregi”, a afirmat Varvara Buzilă, director-adjunct al Muzeului de Etnografie și Istorie Naturală. Expoziția va putea fi vizionată pînă pe 1 decembrie 2013.

Delegația MAI a participat la Reuniunea Consiliului Miniștrilor Afacerilor Interne ai țărilor membre CSI

La Astana, Kazahstan, s-a desfășurat, recent, Reuniunea Consiliului Miniștrilor Afacerilor Interne ai țărilor membre ale Comunității Statelor Independente, organizată sub egida Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Kazahstan.

MAI al Moldovei anunță că la evenimentul în cauză, din partea statului nostru au participat ministrul Afacerilor Interne Dorin Recean, șeful Inspectoratului General al Poliției Ion Bodrug, precum și directorul-adjunct al Biroului de coordonare a luptei împotriva criminalității organizate și altor crime grave al Comunității Statelor Independente, ofițer de legătură al MAI al Republicii Moldova în orașul Moscova Virgil Ciobanaș.

Totodată, la reuniune au luat parte reprezentanții de nivel înalt ai Ministerelor Afacerilor Interne din țările membre CSI, precum și reprezentanții Biroului de coordonare a luptei împotriva criminalității organizate și alte crime grave al CSI.

Subiectele abordate în cadrul întrunirii țin de cooperarea Ministerelor Afacerilor Interne (poliției) ale țărilor CSI întru implementarea prevederilor Programelor interstatale privind lupta împotriva criminalității, pentru anii 2011-2013 și Progra-

mul interstatal privind lupta împotriva drogurilor și substanțelor psihotrope, pentru anii 2011-2013, proiectul Regulamentului organelor competente ale țărilor CSI privind modalitatea unică de efectuare a căutării interstatale a persoanelor, măsurile de sporire a eficacității de implementare a Acordului de colaborare al CSI pe problemele reînținerii minorilor în statele lor de reședință permanentă, semnat la 7 octombrie 2002, la Chișinău, perfecționarea mecanismului de supraveghere administrativă a persoanelor, care au fost condamnate și și-au ispășit pedeapsa pe teritoriul altor state.

De asemenea, au fost puse în discuție proiectele Hotărîrii Consiliului șefilor de state al Comunității Statelor Independente privind Programul interstatal al măsurilor comune referitoare la lupta împotriva criminalității, pentru anii 2014-2018 și Hotărîrii Consiliului șefilor de state al CSI referitoare la proiectul Hotărîrii Programului de cooperare a țărilor Comunității Statelor Independente privind lupta cu circuitul ilegal de stupefianțe, a substanțelor psihotrope și precursori și dependenței de droguri, pentru anii 2014-2018.

L.D.

Lecții de fericire. La Chișinău a fost lansat un proiect pentru femeile care vor să-și găsească perechea

Femeile care nu au noroc în dragoste vor fi ajutate de specialiști să-și găsească perechea. Un psiholog din Chișinău a lansat un proiect, care își propune să învețe femeile să fie fericite.

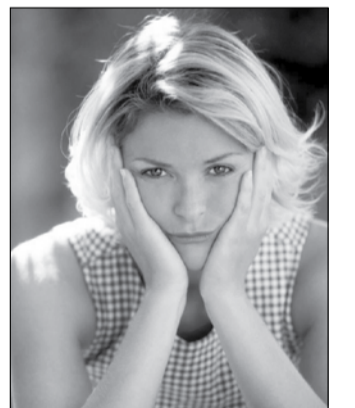
Proiectul prevede oferirea consultațiilor femeilor care au probleme în familie sau care nu pot să-și găsească iubitul. „Femeile și bărbații care îmi solicită consultații se plîng, de cele mai multe ori, că nu găsesc înțelegere cu partenerul. Acest proiect are scopul de a le convinge pe femei că sînt frumoase”, a explicat psihologul Vadim Gărlă.

Ina Gadjel este căsătorită de doi ani și este una dintre femeile care a apelat la ajutorul psihologului. În ultimă perioadă, familia sa este măcinată de neînțelegeri. „Ca și în fiecare familie sînt situații minuscule, la care eu ca femeie trag atenția mai mult. Pot să transform într-o problemă globală și din acest motiv m-am adresat ca să știu cum să trec peste astfel de momente”, a spus femeia.

În cadrul proiectului, femeile vor învăța cum să se coafeze și să se machieze corect.

„Vom ajuta femeile să-și schimbe imaginea și să transforme neajunsurile în atuuiri”, a spus specialistul în machiaj și coafură Liudmila Kliucincof.

Taxa pentru participare la seminar este de 1800 de lei.

• La solicitarea cititorilor

Drepturile și responsabilitățile pacienților

Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului prevede că, pacientul are următoarele drepturi:

a) asistență medicală gratuită în volumul stabilit de legislație;

b) atitudine respectuoasă și umană din partea prestatorului de servicii de sănătate, indiferent de vîrstă, sex, apartenență etnică, statut socioeconomic, convingeri politice și religioase;

c) securitate a vieții personale, integritate fizică, psihică și morală, cu asigurarea discreției în timpul acordării

sănătate, profilul, volumul, calitatea, costul și modalitatea de prestare a serviciilor respective;

h) examinare, tratament și întreținere în condiții adecvate normelor sanitaro-igienice;

i) informații exhaustive cu privire la propria sănătate, metodele de diagnostic, tratament și recuperare, profilaxie, precum și la riscul potențial și eficiența terapeutică a acestora;

j) informație completă privind factorii nocivi ai mediului ambiant;

k) exprimare benevolă a

o) atacare, pe cale extrajudiciară și judiciară, a acțiunilor lucrătorilor medicali și ale altor prestatori ai serviciilor de sănătate, precum și a funcționarilor responsabili de garantarea asistenței medicale și a serviciilor aferente în volumul prevăzut de legislație;

p) îngrijire terminală demnă de o ființă umană;

q) despăgubire a daunelor aduse sănătății, conform legislației.

Normele legii în cauză mai prevăd că pacienții pot fi supuși unor limitări dar numai acelor care sînt compatibile cu instrumentele privind drepturile omului. Drepturile pacientului pot fi limitate în caz de:

a) spitalizare și examinare a bolnavilor ce suferă de boli psihice, în conformitate cu Legea nr.1402-XIII, din 16 decembrie 1997, privind asistența psihiatrică, ținînd cont de solicitările pacientului, în măsură adecvată capacității lui de exercițiu;

b) examinare medicală obligatorie a persoanelor care donează benevol sînge, substanțe lichide biologice, organe și țesuturi;

c) efectuare a examinării medicale preliminare obligatorii, în scopul depistării bolilor ce prezintă pericol social, în timpul angajării la serviciu și în cadrul examinărilor medicale periodice obligatorii ale lucrătorilor de anumite profesii, imigranților și emigranților, a căror listă se aprobă de Ministerul Sănătății;

d) efectuare a examinării medicale obligatorii, inclusiv pentru depistarea infecției HIV/SIDA, a sifilisului și a tuberculozei la persoanele aflate în penitenciare;

e) spitalizare și izolare obligatorie (carantină) a persoanelor afectate de infecții contagioase și a celor suspectate de vreo boală infecțioasă ce prezintă pericol social.

Pe lîngă drepturile sale,

pacientul are următoarele responsabilități:

a) să aibă grijă de propria sănătate și să ducă un mod de viață sănătos, excluzînd acțiunile premeditate ce dăunează sănătății lui și a altor persoane;

b) să respecte măsurile de precauție în contactele cu alte persoane, inclusiv cu lucrătorii medicali, în cazul în care știe că el suferă de o boală ce prezintă pericol social;

c) să întreprindă, în lipsa contraindicațiilor medicale, măsuri profilactice obligatorii, inclusiv prin imunizări, a căror neîndeplinire amenință propria sănătate și creează pericol social;

d) să comunice lucrătorului medical informații complete despre bolile suportate și cele curente, despre maladiile sale ce prezintă pericol social, inclusiv în caz de donare benevolă a sîngelui, a substanțelor lichide biologice, a organelor și țesuturilor;

e) să respecte regulile de comportament stabilite pentru pacienți în instituția medico-sanitară, precum și recomandările medicului în perioada tratamentului ambulator și staționar;

f) să excludă utilizarea produselor farmaceutice și a substanțelor medicamentoase fără prescrierea și acceptul medicului curant, inclusiv a drogurilor, a altor substanțe psihotrope și a alcoolului în perioada tratamentului în instituția medico-sanitară;

g) să respecte drepturile și demnitatea altor pacienți, precum și ale personalului medico-sanitar.

În cazul încălcării de către pacient a regulilor de tratament și de comportament în instituția medico-sanitară, încălcare ce are drept consecință daune materiale și morale, acesta poartă răspundere în conformitate cu legislația.

serviciilor de sănătate;

d) reducere a suferinței și atenuare a durerii, provocate de o îmbolnăvire și/sau intervenție medicală, prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, determinate de nivelul existent al științei medicale și de posibilitățile reale ale prestatorului de servicii de sănătate;

e) opinie medicală alternativă și primirea recomandărilor altor specialiști, la solicitarea sa ori a reprezentantului său legal (a rudei apropiate), în modul stabilit de legislație;

f) asigurare de asistență medicală (obligatorie și benevolă), în conformitate cu legislația;

g) informații cu privire la prestatorul de servicii de

consimțămîntului sau refuzului la intervenție medicală și la participare la cercetarea biomedicală (studiul clinic), în modul stabilit de prezenta lege și de alte acte normative;

l) acceptare sau refuz în ceea ce privește efectuarea ritualurilor religioase în perioada spitalizării în instituția medico-sanitară, dacă aceasta nu afectează activitatea ei și nu provoacă prejudiciu moral altor pacienți;

m) asistență a avocatului sau a unui alt reprezentant în scopul protecției intereselor sale, în modul stabilit de legislație;

n) informație privind rezultatele examinării plîngerilor și solicitărilor, în modul stabilit de legislație;

Se planifică majorarea cu 30% a salariilor polițiștilor

De anul viitor, Ministerul Afacerilor Interne planifică să majoreze salariile polițiștilor cu 30%. Această prevedere va fi introdusă în bugetul de stat pentru anul 2014. Despre aceasta a comunicat ministrul de Interne Dorin Recean, în cadrul unei emisiuni televizate.

Potrivit ministrului, acum salariile polițiștilor încep de la 3200 de lei și ajung pînă la 15 000 de lei în funcție de grad, responsabilități și experiență de muncă. Oficialul a subliniat că aceste salarii nu acoperă necesitățile, dar și gradul de risc al polițiștilor și familiilor acestora.

Dorin Recean a comunicat că acum există peste o mie de locuri vacante în poliție, chiar dacă în această vară s-au depus eforturi considerabile pentru completarea lor. Oficialul spune că a devenit mai greu să fie recrutați

noi colaboratori după aprobarea prevederilor legislative de prevenire a corupției și aplicarea lor în practică.

Referindu-se la succesele reformei în poliție, ministrul a precizat că acum polițiștilor nu li se mai cere prin orice metode să depisteze vînovății sau să găsească făptașii și să obțină recunoașterea vinei.

Dorin Recean a spus că a fost separată poliția de politic, iar 7 aprilie 2009 este un punct de reper, căci atunci guvernarea a ordonat polițiștilor să nu intervină cînd

era posibilitatea de evitat altercațiile, ca mai apoi să ordoneze să se intervină și s-a ajuns la tratamente inumane. Ministrul a mai spus că un obiectiv pentru viitorul apropiat este ca, în teritoriu, timpul de reacție a poliției să fie de maximum 15 minute în orice colț al țării.

În Moldova vor fi anulate accizele pentru articolele de giuvaergie

În Republica Moldova, din anul 2014, se preconizează anularea accizelor pentru articolele de giuvaergie. Acest lucru este stipulat în proiectul de politică bugetar-fiscală și vamală, elaborat de către Ministerul Finanțelor pentru anul 2014, pe care Guvernul îl va examina în curînd.

Conform informațiilor parvenite de la Ministerul Finanțelor, modificările propuse spre introducere în Codul fiscal se efectuează în scopul ajustării legislației naționale la legislația UE, în ceea ce ține de structura mărfurilor supuse accizelor, precum și reieșind din practica internațională potrivit căreia, articolele de giuvaergie nu sînt mărfuri supuse accizelor.

Se preconizează ca anularea accizelor pentru articolele de giuvaergie să determine creșterea importului legal al acestora, ceea ce, drept consecință, va duce la majorarea încasărilor din TVA, taxele vamale, dar și din taxele pentru efectuarea procedurilor vamale.

În prezent, accizele pentru articolele de giuvaergie în Republica Moldova sînt calculate pe cînd nu de la valoarea lor vamală, ci în funcție de greutate. Astfel, accizele pentru produsele din argint constituie 2,1 lei per gram, iar din alte metale prețioase - 32 de lei per gram.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Vreau să știu cine are dreptul și cum poate fi înscris la o cantină socială?

Valentina O.,
mun. Chișinău

Conform art.3 alin.(1) din Legea privind cantinele de ajutor social, de serviciile cantinelor de ajutor social beneficiază următoarele categorii de persoane socialmente vulnerabile ale căror venituri lunare pentru anul precedent constituie 1-2 pensii minime pentru limită de vîrstă:

a) persoanele care au atins vîrsta de pensionare (fără domiciliu, fără susținători legali, fără venituri sau cu venituri mici);

b) invalizii;

c) copiii pînă la vîrsta de 18 ani (din familiile cu mulți copii, din cele monoparentale și din alte familii considerate socialmente vulnerabile în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistență socială).

Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol, listele per-

soanelor care beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social sînt întocmite de organele teritoriale de asistență socială, în comun cu reprezentanții organizațiilor de veterani și ai altor organizații obștești, și sînt aprobate de primăria, în alineatul (3) existînd restricția potrivit căreia nu beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social persoanele cărora le sînt aplicabile reglementările legislației privind protecția socială și reintegrarea profesională a șomerilor.

Articolul 6 alineatul (2) din lege prevede că dreptul la serviciile cantinelor de ajutor social se acordă persoanelor specificate în art.3 alin.(1) prin dispoziția primarului sau a pretorului, emisă în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistență socială.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cit mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(septembrie 2013, nr. 35(486))

Citații în judecată

Curtea de Apel Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Harlamenco Ana, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Comrat, str. Fedico, nr. 19, apt. 1, pentru data de 24 octombrie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (or. Cahul, str. Ștefan cel Mare, nr. 30), unde va avea loc examinarea în ordine de apel a pricinii civile: Jecova Ecaterina împotriva Harlamenco Ana și alții privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și reperarea prejudiciului moral.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător **Vitalie Movilă**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Carabadjac Cristofor, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 42) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Carabadjac Lidia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Alexandru Gafton**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Agapov Alexandr, pentru data de 29 octombrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Agapova Ecaterina privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Judecător **V. Efros**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Marcari Liliana, domiciliată: satul Măgdăcești, Criuleni, pentru data de 22 noiembrie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Arabadji Alexandr, domiciliat: mun. Chișinău, str. Gurie Grosu, nr. 26, apt. 85 privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Orîndaș**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gonchuk Oleg, domiciliat: mun. Chișinău, str. Ialoveni, nr. 98/1, apt. 9, pentru data de 28 noiembrie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Gonchuk Irina, domiciliată: mun. Chișinău, str. Ialoveni, nr. 98/1, apt. 9 privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Orîndaș**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tihanschi Iurie Ștefan, pentru data de 15 ianuarie 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Sîrbu Gheorghe Vasile.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Namașco**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Grismar” SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. București, pentru data de 2 octombrie 2013, ora 16.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată pe marginea acțiunii la cererea depusă de SC „Media Magnat” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ghenadie Plămădeală**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cibotari Silvia, pentru data de 23 septembrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Universitatea Agrară de Stat din Moldova privind încasarea datoriei.

Judecător **Iurie Potînga**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Darie Igor, domiciliat în mun. Chișinău, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de Universitatea Agrară de Stat din Moldova privind încasarea datoriei.

Judecător **Gh. Bîrnaz**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Porubin Chiril, pentru data de 17 octombrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de Porubin Lucia privind partajul averii comune.

Judecător **V. Micu**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Slobozean Jana, pentru data de 30 septembrie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Lux-Stil” privind încasarea datoriei.

Judecător **Vladislav Clima**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-ilor: Ciugunov Valerii, a.n. 06.06.1953, și Ciugunov Ecaterina, a.n. 17.02.1960, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Voluntarilor, nr. 12/2, apt. 30, pentru data de 2 octombrie 2013, ora 9.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea APLP-54/128 privind încasarea datoriei.

Judecător **Victor Burduh**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Niculcea Tamara, pentru data de 8 octombrie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de Universitatea Agrară de Stat din Moldova privind încasarea datoriei.

Judecător **Vladislav Clima**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Abalacov Nadejda, a.n. 15.10.1953, c/p 0980812484998, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. A. Russo, nr. 63/4, apt. 64, pentru data de 8 octombrie 2013, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Abalacov Valerii privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Victor Burduh**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cazacu Serghei Grigore, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de reclamant/pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Cazacu Serghei către Romanciuc Maria privind recunoașterea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit și cererea cet. Romanciuc Maria privind autentificarea dreptului deținătorului de teren și anularea Deciziilor Consiliului com. Bubuieci.

Judecător **Ludmila Ouș**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grosu Tatiana, domiciliată: mun. Chișinău, str. Maria Drăgan, nr. 7, apt. 17, pentru data de 21 octombrie 2013, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grosu Victor privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Igor Mănăscuță**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Prisacari Irina, pentru data de 21 octombrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Prisacari Rodica privind modificarea contractului de închiriere.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Guțu Ion, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Garaz Vasile privind încasarea datoriei.

Judecător **Vladislav Clima**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Șalin Nelea Simion, domiciliată: satul Podgoreni, Orhei, pentru data de 7 octombrie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Șalin Ion Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Sergiu Procopciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Spataru Serghei, cu ultimul domiciliu: satul Step-Soci, Orhei, pentru data de 23 octombrie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Cozacenco Ana privind declararea nulității actului administrativ și anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet-ilor: Baeșu Filaret și Baeșu Olesea, pentru data de 19 noiembrie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (or. Briceni, str. Independenței, nr. 5) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată la cererea ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Iu. Guzun**

Judecătoria Edineț solicită prezentarea cet-ilor: Guziuc Ion, Vicol Natalia și Vicol Evghenia, toți domiciliați în satul Te-rebna, Edineț, pentru data de 19 noiembrie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (or. Edineț, str. Ștefan Vodă, nr. 1) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată la cererea ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **N. Bănărescu**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grubii Adrian, a.n. 13.12.1978, domiciliat: satul Elizavetovca, Dondușeni, pentru data de 21 octombrie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 12) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grubii Alina privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iurie Țîmbalari**

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pro-Trans Auto”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Doina și Ion Aldea-Teodorovici, nr. 14/2, apt. 25, pentru data de 25 octombrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Ialoveni, str. Prieteniei, nr. 4, bir. 19), unde va avea loc examinarea cauzei la acțiunea depusă de SAR „Donaris” către: CIA „ASITO”, SC „Pro-Trans Auto”, Beregoi Sergiu privind restituirea despăgubirii de asigurare.

Judecător **G. Lungu**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-ilor: Mușat Victor, Lungu Victor și Lungu Veronica, pentru data de 8 octombrie 2013, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13), unde va avea loc examinarea cererii înaintată de Croitor Irina privind ridicarea sechestrului pe bunul imobil.

Judecător **R. Țurcanu**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Baghoyan Aram, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Afrikyan Gohan privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Maria Ghervas**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vengher Dumitru, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de SA „Semnal” către: Agenția Proprietății Publice, Vengher Tatiana, Vengher Lilia, Vengher Dumitru și Pamurzina Olga privind anularea contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate a locuinței.

Judecător **V. Stratan**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zaporojan Victor, pentru data de 17 octombrie 2013, ora 9.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Zaporojan Mariana privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Baban Oleg, cu domiciliul: mun. Chișinău, bdul Mircea cel Bătrîn, nr. 15, apt. 24, pentru data de 13 noiembrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (or. Ialoveni, str. Prieteniei, nr. 4, bir. 19) în calitate de pîrît în cauza civilă depusă de Vornicescu Nicolae și alții către: Primăria satului Ulmu, OCT Ialoveni și alții privind anularea contractului și a titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorului de teren.

Judecător **G. Lungu**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Țopa Gheorghe”, pentru data de 10 octombrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Judecător **S. Daguța**

Aniversări

Mihai BURUIANĂ,
magistru în drept, lector universitar,
Facultatea de Drept, USM

Mult stimat domnule Mihai Buruiană,
Cu deosebite sentimente de respect vă adresăm cele
mai calde felicitări, prilejuate de aniversarea dumneavoastră, care în acest an semnifică vârsta când se împletesc, în cel mai fericit mod, realizările în muncă cu înțelepciunea vieții imprimând sens existenței.

Ați atins înalte culmi grație profesionalismului, seriozității, asiduității, inteligenței – câteva dintre calitățile cu care v-a înzestrat Divinitatea, creîndu-vă alura unei personalități model pentru discipolii dumneavoastră, de respectul cărora v-ați bucurat dintotdeauna.

Fie ca tot ce e mai bun să vă vină de acum încolo, să aveți parte doar de împliniri frumoase, noi planuri îndrăznețe a căror realizare să vă facă să trăiți în permanență sentimentul fericirii și al mulțumirii de sine.

La Mulți Ani!

Vladimir RUSNAC,
președintele Judecătorei Cimișlia

Mult stimat domnule Vladimir Rusnac,

În această zi marcantă pentru dumneavoastră, vă adresăm alese cuvinte de admirație și recunoștință, sincere felicitări, urări de bine și sănătate.

Avansarea prin muncă, efort și elan, pe treptele ierarhice juridice, poartă amprentele unei ireproșabile personalități care cu siguranță poate fi considerată un model de profesionalism, onestitate, verticalitate, pentru noile generații de juriști.

Cu prilejul acestei deosebite aniversări, vă dorim viață îndelungată și îmbelșugată, bunăstare și prosperare în familia dumneavoastră. Să vă bucurați și în continuare de respectul colegilor, de aprecierea criticilor obiectivi, de afecțiunea și dragostea celor apropiați.

Vă dorim și pe viitor noi forțe creative, energie și succese mari.

La Mulți Ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Maria Mutu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Cristina Popovici**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Boris Negru**, doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de Drept, USM; **Edgar Rotundu**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Victor Burac**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ludmila Grădinaru**, judecător, Florești; **Nina Bănărescu**, președintele Judecătorei Edineț; **Victoria Sirbu**, judecător, Hîncești; **Silvia Vrabii**, judecător, CA Bender; **Alexandra Peni**, președintele Judecătorei Ceadr-Lunga; **Anatolie Pahopol**, judecător, CA Chișinău; **Vadim Belous**, vicepreședintele Judecătorei Soroca; **Sergiu Osoianu**, judecător, Strășeni; **Grigore Druguș**, judecător, CA Bender; **Grigori Colev**, judecător, Comrat; **Iurie Moldovan**, judecător, Anenii Noi; **Gheorghe Grib**, judecător, Ocița.

Mult stimat omagiat, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Proprietățile miraculoase ale gutuilor în medicina naturistă

Gutuile sînt fructele acestui sezon și sînt recunoscute pentru proprietățile lor în medicina naturistă. Ele sînt un adevărat izvor de sănătate pentru organismul uman. Sînt utilizate pentru beneficiile lor antiinflamatorii, antispastice, analgezice, astringente, emoliente, digestive, diuretice și tonice.

Gutuile au un conținut foarte bogat de vitamine și minerale: vitaminele B1, B2, B6, C, E, PP, provitamina A, calciu, fosfor, fier, cupru, sulf, potasiu și sodiu.

Împotriva infecțiilor respiratorii

Gutuile ajută la tratarea infecțiilor respiratorii sau astmul. În sezonul rece gutuile sînt recomandate pentru întărirea sistemului imunitar.

Împotriva hipertensiunii arteriale

Celor care suferă de hipertensiune li se recomandă maceratul din frunze de gutui.

În caz de depresie, deoarece substanțele eterice care se găsesc în acest fruct au pro-

ganismelor ce declanșează hepatitele de tip A, B și C.

Împotriva afecțiunilor pancreasului

Sucul proaspăt de gutui tratează pancreatita. El are efecte benefice asupra activității pancreasului, fiind o alternativă extraordinară a medicamentelor.

Împotriva cancerului

Consumul de gutui are efecte miraculoase în tratarea acestei boli. Cercetările au demonstrat faptul că substanțele din gutui ajută la distrugerea celulelor maligne, fără a le afecta pe cele normale.

Împotriva colitei

Persoanelor care suferă de enterită sau enterocolită li se recomandă să bea zilnic un litru de decoct de gutui. Semintele de gutui opărite sînt un bun pansament gastric.

Maceratul de gutui, anti-anemic

Maceratul de gutui cu scorușe este eficient în cazurile de anemie.

tui. În cazul afecțiunilor sistemului cardiovascular, este indicat consumul de gutui crude, ca efect diuretic.

Împotriva depresiei

Gutuile sînt indicate și

prietăți antidepresive.

Împotriva bolilor de ficat

S-a descoperit faptul că în coaja gutuilor există anumite substanțe antivirale care inhibă dezvoltarea microor-

Caleidoscop

Menții o igienă strictă? Atenție, riști să te îmbolnăvești de Alzheimer

O igienă strictă duce la creșterea riscului de dezvoltare Alzheimer. Este concluzia oamenilor de știință de la Universitatea Cambridge din Marea Britanie. Cercetătorii susțin că în absența expunerii la germeni, virusuri și paraziți, care să stimuleze sistemul imunitar, numărul îmbolnăvirilor de demență este în creștere, în special, în țările bogate.

Rezultatele au fost comparate cu frecvența cazurilor de demență în 192 de țări și s-a ajuns la concluzia că îmbolnăvirile de Alzheimer sînt mai frecvente în statele cu sisteme sanitare mai bune.

Țările în care toată lumea are acces la apă potabilă curată, așa cum sînt Marea Britanie sau Franța, au cu nouă la sută mai multe cazuri de îmbolnăviri de Alzheimer, iar țările în care mai puțin de jumătate din populație are acces la apă potabilă, așa cum sînt Kenya sau Cambodgia, au un număr semnificativ mai mic de cazuri de demență.

Celebri, dar cu fobii. Află de ce se temeau unele personalități ale lumii

Unora dintre cei mai mari cuceritori ai lumii le era o teamă îngrozitoare de... pisici? Nu, nu este o glumă: ailurofobia este o formă de frică manifestată prin teamă exagerată și nemotivată de pisici. Unele situații posibile care pot declanșa teama de pisici sînt: ascultarea torsului, vederea unei pisici în viața reală, posibilitatea de a-și imagina atacul unei pisici, gîndul de a întîlni o pisică în întuneric, vederea unei pisici în imagini sau la televizor, jucării sub formă de pisică etc. De această fobie au suferit Iulius Caesar, Alexandru cel Mare, Napoleon Bonaparte, Adolf Hitler și Benito Mussolini.

Iată și alte cîteva fobii ale unor oameni foarte cunoscuți.

Lui Gustave Eiffel, inginerul care a construit celebrul Turn Eiffel Tower, îi era teamă de înălțime – acrofobie.

Walt Disney, celebrul creator al lui Mickey Mouse, suferea de musofobie, adică îi era frică de șoareci.

Alfred Hitchcock era îngrozit de... ouă (ovofobie). Regizorul celebrului „The Birds” ura atît de mult ouăle, încît refuza să stea în preajma lor și a declarat public că nu va gusta niciodată unul.

Lui Hans Christian Andersen, cel atît de cunoscut pentru basmele sale, îi era teamă să nu fie îngropat de viu. Așa se face că, atunci, cînd dormea, avea mereu în preajma sa o foaie pe care specifica faptul că nu e mort, ci doar poate

arăta astfel, deoarece doarme. Fobia se numește tafofobie și de ea suferea și compozitorul Frederic Chopin.

Studiu: Bărbații moderni sînt plictisitori

Bărbații moderni sînt plictisitori, afirmă autorii unui studiu elaborat recent. Specialiștii sînt de părere că stilurile de viață nesănătoase i-au făcut pe bărbații secolului al XXI-lea să devină mai puțin aventuroși decît tații lor.

Bărbații tineri din zilele noastre nu sînt la fel de aventuroși cum erau tații lor, cu o generație în urmă, întrucît sînt mai puțin pregătiți din punct de vedere fizic și le lipsește motivația, afirmă autorii cercetării.

Totodată, bărbații moderni au devenit în ultimii 35 de ani mai puțin interesați să se implice în activități din categoria „senzații tari”.

Studii realizate la sfîrșitul anilor 1970 au evidențiat faptul că bărbații erau cu 48% mai interesați decît femeile de practicarea unor sporturi care contribuie la creșterea nivelului de adrenalină.

În zilele noastre, bărbații sînt doar cu 28% mai interesați decît femeile de a participa la sporturi precum parașutismul, scufundări și alpinism.

Ce probleme cauzează navigarea excesivă pe Internet

Un nou studiu a relevat faptul că un om din zece nu doarme bine noaptea cu scopul de a rămîne în contact cu alte persoane, pe Internet. În sondajul realizat de „Nyton”, în decembrie anul trecut, mai mult de 50% din 2000 de persoane chestionate au recunoscut că s-au conectat online în timp ce erau în pat, încercînd să doarmă.

S-a constatat că una din cinci persoane a declarat că are nevoie să își verifice conturile de Twitter, Facebook sau e-mail, deoarece au o „teamă de a pierde” ceva, în timp ce doar una din zece și-a descris somnul ca avînd o calitate „bună”.

Studiul a sugerat că, în timp ce aproape jumătate din respondenți s-au dus direct în pat de pe canapea la mai puțin de 15 minute după stingerea televizorului, doi din cinci și-au verificat e-mailurile sau conturile de social media exact înainte de a adormi, iar unul din patru au considerat că sînt dependenți de verificarea e-mailurilor și conturilor de social media în pat.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 155/13 sp